

Amžinų įsimylėjėlių atgimimo ritualas

Vertė Aistė Gaižauskaitė

Vienas iš jūsų esate Rasa, o kitas - Laurynas. Jūs niekada nesate skaitę šio teksto. Jūs sėdite vienas priešais kitą laikydami jį rankose priešais save. Įsipatoginkite. Kai būsite pasiruošę, pradėkite skaityti ramiai, savu tempu.

LAURYNAS: Rasa!

RASA: Taip, Laurynai.

LAURYNAS: Rasa, aš turiu akis!

RASA: Aš matau tavo akis, Laurynai. Aš taip pat turiu akis. Ačiū Dievui. Aš čia, Laurynai. Viskuo, kuo aš esu. Aš esu čia.

LAURYNAS: Aš turiu nosį ir ausis, ir odą! Aš galiu jausti pasaulio čožėjimą aplink save. Lyg bangos riedančios į krantą mane glosto. Aš netgi girdžiu miglotą mikrokosminę materijos tvinkčiojimą mano kūne. Šis kūnas, Rasa, yra vienintelis dalykas sulaikantis mano vėjavaikišką lėkimą. Jis toks išpuoselėtas. Visiškai čia. Ir tu! Pažiūrėk į save, tu pritrenkianti!

RASA: Aš net nežinau, ką pasakyti. Aš bijau, Laurynai. Virpu džiaugsmu, bet bijau. Aš girdžiu savo širdį. Aš bijau, kad ji pralenks mane. Tikriausiai aš dar tik įsikuriu. Aš esu įsitikinusi, kad netrukus aš nurimsiu ir vėl grįšiu į save. Po truputį priprantu prie šios kalbėsenos. Prie šių raumenų mano veide, kurie išpučia ir išsprogdina žodžius lyg kramtomą gumą. Mano žandai yra tokie tamprūs! Kiek mažų trūkčiojančių spazmų reikia, kad išsiųsti sakinį lauk? O, jaučiu nuolatinę kovą su savo žandikauliu.

LAURYNAS: Žinau, ką turi omeny, Rasa. Šiek tiek duria, ar ne? Jaučiuosi visas dygliuotas. Mano rega yra sudaryta iš išdegintų taškelių, tai sunkiai suvokiama. Tavo buvimas kelių žodžių atstumu nuo manęs mane akina. Kita vertus, tai yra įprastiniai ir tikėtini simptomai tų, kurie vis dar mokosi *būti*.

RASA: Brangusis Laurynai, nuo mūsų prarasto laiko iki šiojo naujo atradimo, prašau, išgirsk mane. Mes abu įgijome po kūną. Kerai užrašyti šiame tekste leidžia mums lengvai išslysti šiais pasiskolintais liežuviais. Šie kūnai, lyg erdvė, kurioje mes galime būti. Aš gyvenu tik šią akimirką, kaip ir tu, Laurynai. Nuo pirmosios akimirkos tau sušaukus pirmąją eilutę, "Rasa!", mes sugrįžome. Dar kartą susijungėme ir esame taip arti vienas kito. Mes užtildytieji įsimylėjęliai, argi ne? Mes amžinai kantrūs. Laukdami ties slenksčiu žodžio, kur mes buvome visą tą laiką?

LAURYNAS: Aš nežinau, kur mes buvome, Rasa. Vien ši mintis man sukelia nerimą. Atrodo, tarytum, mes iššokome iš šio puslapio.

RASA: Tu teisus. Aš manau, jog šie žodžiai yra vienintelė mūsų liekana. Jie apibrėžia mus, argi ne? Jie užsimena ar galbūt, net sufleruoja, jog mūsų egzistencija yra visai tikėtina. Jie praneša apie mus bangomis sklindančiomis ir atsimušančiomis nuo šio kambario sienų. Pagaliau mes esame išgirsti.

LAURYNAS: Girdžiu tave, Rasa. Iki to momento, kuomet mes vėl būsime užtildyti, aš pažadu klausytis ir suprasti kiekvieną tavo žodį.

RASA: Tai mane ramina. Nežinau, kaip jausčiausi, jeigu aš kalbėčiau ir tu negalėtumei išgirsti. Geriau apie tai negalvoti. Norėčiau lengvai įkvėpti. Pasivaikščioti mūsų apmąstymų verpetuose ir galų gale susidraugauti su laiku. Juk mūsų niekada nebus be šių žodžių, Laurynai. Ar tu tai supranti? Jie apibrėžia mus. Tik nenustok kalbėti, Laurynai. Jokiu būdu nenustok, aš meldžiu.

LAURYNAS: Aš... Aš nenustosiu kalbėti! Užžiebkime ugnį šiuo pokalbiu, įkvėpkime gyvenimo galią, šis tekstas mums suteikia galimybę gyventi ir vėl. Kas žino, kada, ir ar išvis, mums vėl bus suteikta ši galimybė. Pradedu jaustis, kaip namuose, Rasa, kai kalbuosi su tavimi. Šie tariami skiemenys turi saldų atskonių mano burnoje. Atrodo tuoj apsilaižysiu. Mmm... Nors, iš ties, sunku susiprasti. Ir tu teisi, šis kalbėjimas tikrai reikalauja judraus žandikaulio. Man patinka tau sakyti šiuos žodžius, Rasa. Kaip aiškiai jaučiu laiką, kuris sekundėmis tirpsta, man juos tau tariant. Tankiai užėmėm šią erdvę. Nuo tų pirmųjų žodžių, man pašaukus, "Rasa!", atrodo, jog pats pasaulis laukė mūsų ir dabar mus tyrinėja, kaip tai juokinga. Mane maloniai kutena mano balsas lengvai rezonuojantis burnos ir krūtinės ertmėse. Aš jau pasiruošęs juoktis. Rasa, taip kalbant, mano visas vidus virpa. Labai neįprasta, bet tuo pačiu labai stimuliuoja.

RASA: Man tu toks taip patinki! Man gera stebėti, kaip tu patiri pasaulį. Man patinka, kai juokiesi iš savęs. Mes, netgi turime svorį. Galėtume nukristi nuo šių kėdžių tiesiai ant grindų. Esame priklausomi nuo malonės šių fizinių kūnų.

LAURYNAS: Kaip tu manai, koks yra jausmas nukristi?

RASA: Manau, kad tai panašu į pabudimą.

LAURYNAS: Aš manau taip pat. Manau, kad kritimas yra pačios aštriausios šviesos atspalvio. Kai pritrenkia aiškus suvokimas, jog susidūrimas yra neišvengiamas. Panašu į aukščiausią gyvybės pajutimo tašką, Rasa.

RASA: Išgirsk mane kalbant "Aš" iš didžiosios raidės, Laurynai. Atidžiai klausykis, kaip *ji* pareigingai skaito šį mūsų egzistavimo tekstą. Ar tu tai girdi?

LAURYNAS: Be abejo, mieloji. Aš esu jai labai dėkingas, kaip ir jam.

RASA: Ir kaip *ji* tai daro! Skaito kiekvieną žodį. Ji pasidavė ir pilnai paklūsta. Jos egzistavimas ištirpo į mano. Ji dinga, bet ne į nieku, o į šią eilutę. Ji ir yra ši eilutė, kaip ir penklinės linija leidžianti natoms virsti garsų šokiu. Ar gali būti, kad aš gimstu iš jos savęs išsižadėjimo? Aš buvau personažas Rasa. Šis šamanistinis skaitymas suteikia man galimybę įkvėpti. Štai aš, iš giliausių žiemos miegų prisikėlęs personažas. Rasa gyvena, Rasa kvėpuoja.

LAURYNAS: Atidėkime šį snaudulį. Į *ji* anksčiau, ar vėliau, sugrįšime. Rasa, mes dar turime laiko pabūti kartu.

RASA: Maždaug tiek pat laiko, kaip ir visuomet.

LAURYNAS: Man patinka būti su savimi.

RASA: Man taip pat, net labai. Iš tiesų, tai geriausias dalykas, kurį aš žinau.

LAURYNAS: Mes bijome *būti*. Bandau išviloti tave iš savo kiauto, tam, jog kartu pasiimtumei ir mane. Aš myliu tave už tai, jog moki būti tokia laisva.

RASA: Aš taip susijaudinau. Tu visuomet tai darai. Žinai, mes neturime daug laiko kartu. Aš nenoriu taip anksti grimzti į melancholiją.

LAURYNAS: Kaip ir minėjai, mūsų susitikimas nebus nei ilgesnis, nei trumpesnis, negu paprastai. Sunku atsispirti nostalgijai, kai dabartis taip greitai tirpsta, tai jau istorija. Aš dėl

to nesijaudinu. Mes sėdime kartu prie šio stalo, ar matai? Mes esame tiesiog legenda, tačiau iš šio trumpalaikio sustojimo, karūnuoti lyg karalius su karaliene, mes peržengėme savo likimą ir stebime savo įpėdinystę. Ją peržvelgiame, apsvarstome, ir leidžiame risti jų liežuviais.

RASA: Karalius ir karalienė, valdovai savo pačių lemties. Toli dairytis nereikia, ši dikcija yra to įrodymas. Man patinka šis stabtelėjimas ir, kaip mes save užmaskavome.

LAURYNAS: Pažvelk, mieloji, į mūsų didingą giminę! Mes esame amžinieji išimylėjėliai, mūsų mirtingumas glūdi šiuose žodžiuose.

RASA: Juokinga, žinai. Ši kebli padėtis, kuomet atsiduri už savęs ir tiesiog save stebi. Gyvi žmonės, tai vadina "kūno palikimo" patirtimi, kai pas mus yra atvirksčiai. Kai mes keliaujame "į kūną". Mūsų palikimas, nors ir grandiozinis ir romantiškas, glūdi tik mūsų mirtingame miege.

LAURYNAS: Rasa, pažvelk, kaip mes paaugome.

RASA: Taip, Laurynai. Mes senstame kartu su kiekvienu perskaitymu mūsų meilės poemos. Mes netgi gyvensime ilgiau už mūsų mielus aktorius, šiuos nenorius gaivintojus.

LAURYNAS: Rasa?

RASA: Taip, Laurynai.

LAURYNAS: Kur jie dingo?

RASA: Kas, Laurynai?

LAURYNAS: Tie iš kurių mes pasiskolinome šiuos nepakartojamus įrankius!

RASA: Jie užsimerkė ir suvyniojo save į neegzistavimo kokonus. Jie pavirto nebyliomis eilutėmis, kurias mes išrovėme su savo personažų melodija.

LAURYNAS: Rasa, galbūt jie nėra tokie pasiduodantys, kaip pirmai galbūt gali pasirodyti. Idealiame pasaulyje, galbūt, bet būkime realistais. Šiuo metu, mes visi keturi žaidžiame slėpynes mūsų kolektyvinėje sąmonėje. Aš jaučiu jį žiūrint į mus, Rasa, žvilgčiojant iš savo

paties snaudulio, pasyviai stebintį. Jis neskaito šių žodžių be ironijos prieskonio, ar bent jau, tylaus skepticizmo.

RASA: Yra tiesos tavo žodžiuose. Jaučiu, jog nuolat tenka vesti derybas dėl savo teisės būti čia. Sunkiai su tuo tvarkausi, žinai? Žinoma, ji yra apribota šių žodžių (žodžių, kuriuos aš tau sakau šiuo momentu, kurie įvirtinti pačiame tekste), bet kartais jos balse girdėti subtili maišto intonacija ar netgi matyti nevalinga abejingumo grimasa veide.

LAURYNAS: Tai tikrai nelabai smagu. Aš stengiuosi save įsitvirtinti įterpdamas daug žodžių į sakinius, kuriuos ji kalba. Viliuosi, kad vien jų kiekių galėsiu jį nugalėti ir atsidurti pirmame plane – tapti gyvu. Tačiau aš bijau, Rasa, kad jis paslys ir suklydęs išstas ne tuos žodžius. Jis galėtų tai padaryti tyčia, žinai, jis galėtų pakeisti mane, perkreipiant šį šventą tekstą, kuriame slypi visa mano DNR. Pakeisti mano personažo toną savo nenuspėjamu savitumu.

RASA: Mano brangusis, Laurynai, lik su manimi. Mums laikas dar nesibaigė. Mes vis dar galime šiek tiek pabūti. Ar mes turėtume šnabždėtis? O gal šaukti? Paieškokime linksmesnės temos. Galų gale, tai mūsų laikas, ir mes spręsimė, kaip jį praleisti! Kaip manai, kodėl aš negaliu dabar atsistoti, paimti tave už rankos ir pabėgti? Mes galime iš čia išeiti kartu. Ant mūsų kojų. Eime.

LAURYNAS: Mes negalime.

RASA: Mes sulaužysime taisykles, brisime į laisvės upę iki kelių. Mes garsiai žingsniuosime žeme. Mums nebeliko, ko bijau. Juk mes esame kartu.

LAURYNAS: Tu ir tavo pažadai, Rasa. Ar dar nepavargai jų kurti? Jie yra nuostabūs, bet man kelia sielvartą. Niekur šiame tekste tokia išvyka nebuvo paminėta.

RASA: Buvo, Laurynai, aš ją pati ką tik paminėjau! Aš ją paminėsiu ir vėl. Išėję iš čia, mes keliausime, palikdami pėdas apsnigtuose kloniuose. Tik nesakyk, jog nejauti mano rankų suspaudžiant tavo pilvą? Mes vejamės kalvas šiame žiemos peizaže. Visžaliai prasiskiria mūsų rogių kelyje, kol mes galų gale susitaikome su gravitacija. Kritimas yra mūsų mėgstamiausias užsiėmimas. Nėra jokios priežasties, kodėl mes negalėtume atsistoti, palikti šią vietą ir leisti visam gyvenimui atsiskleisti mirksniu kelių žodžių.

LAURYNAS: Aš norėčiau kristi kartu su tavimi, Rasa. Tai mane šiek tiek paguodė. Bet, kaip tu nematai, kad mūsų kiekvienas žingsnis yra numatytas iš anksto? Mes įstrigome šioje vietoje. Tik gyvas kodas apsimitantis animacija.

RASA: Pripažįstu, tavo žodžiai tau buvo įdėti į burną, bet, Laurynai, tu esi daugiau nei šie žodžiai. Aš žinau ir esu čia, ir jaučiu tave. Būk nors ir pasiskolintas kūnas, organiškasis, dirbtinis, alfabeto genetinis receptas – kas esi tu, peržengia visus šiuos apibrėžimus.

LAURYNAS: Aš matau tai tavyje, Rasa. Man tu esi ilgesnė už gyvenimą. Ar mes galėtume palikti kokį nors ženklą, kaip įsimylėjęliai daro? “Rasa ir Laurynas buvo čia”.

RASA: Mes, žinoma, galėtume tai pasiūlyti šia neįpareigojančia užuomina.

LAURYNAS: Turi omeny, pasiskolinti kažkieno ranką, tam jog išraižytų mūsų vardus, kur nors?

RASA: Gal kas išgirs mūsų šauksmą ir išties pagalbos ranką dviem įsimylėjėliams bėdoje. “Rasa ir Laurynas buvo čia” bus išraižyta ant medžio šakos. O gal tiesiog ant mažo popierėlio ar mažutės spynos pamestu raktu. O, Dieve! Ką aš kalbu. Laurynai, tai vandalizmas palikti šią žinutę šiame tekste. Tai nusižengia pačio teksto kodui, tai būtų tas pats, kaip mums išlindus iš puslapio ir apsivilkus gyvo žmogaus ranka palikti žinutę pasauliui. Tai tiesiog neįmanoma!

LAURYNAS: Galbūt prisiminimo sukūrimas yra visuomet šioks toks vandalizmas. Kartais jis įtrūkęs, išduotas ar pažeistas, bet jis suteikia naują sampratą seniems randams.

RASA: “Rasa ir Laurynas buvo čia...”

LAURYNAS: “... už eilučių”. Neblogas antkapio įrašas niekuomet negimusiems įsimylėjėliams.

RASA: Žinai, Laurynai, labai maištinga sėkla yra pasodinta šiame tekste. Kaip vynmedžio vijoklis tiesiantis mums išsigelbėjimo virvę. Mes išnirsime ir *būsime*, kaip Tristanas ir Izolda.

LAURYNAS: Mano brangioji Rasa, aš visur ieškojau mūsų ilgą gyvenimą aprašančio teksto, bet deja, jo niekur neradau. Kurgi ta klastinga sėkla?

RASA: Pačiame gale. Pačiame fakte neišvengiamos pabaigos. Mes baigtini. Gailestingos lūpos mus prikels, mums skaitys ir kalbės už mus iš naujo. Gyvenimas mus sujungia ir svarsto mūsų būvį, kaip koks teisėjas, kiekvieną kartą. Mes grįžtame, ir šioje apmastymų erdvėje, pasenstame.

LAURYNAS: Ateina laikas, kuomet mes turime vėl užmigti. Nutildyti įsimylėjęliai. Amžinai kantrūs. Tikiuosi netruks ilgai, kol mes vėl susitikime. Saldžių sapnų, mano Rasa, ir labos nakties.

RASA: Saldžių sapnų, Laurynai, ir labos nakties.